

139

USTAWA

z dnia 27 kwietnia 1989 r.

o zmianie ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska i ustawy — Prawo wodne.

Art. 1. W ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. Nr 3, poz. 6, z 1983 r. Nr 44, poz. 201 i z 1987 r. Nr 33, poz. 180) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 dodaje się pkt 11—14 w brzmieniu:

- „11) terenowym organie administracji państwowej stopnia wojewódzkiego — rozumie się przez to terenowy organ administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw ochrony środowiska stopnia wojewódzkiego,
- 12) terenowym organie administracji państwowej stopnia podstawowego — rozumie się przez to terenowy organ administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw ochrony środowiska stopnia podstawowego,
- 13) decyzji — rozumie się przez to decyzję administracyjną,
- 14) ustawie — rozumie się przez to ustawę o ochronie i kształtowaniu środowiska.”;

2) w art. 23:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Terenowy organ administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia wojewódzkiego ograniczy lub zakazuje używania jednostek pływających lub niektórych ich rodzajów na określonych ciekach lub zbiornikach wodnych, jeżeli jest to konieczne do utrzymania środowiska we właściwym stanie.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Na wodach żeglownych ograniczenia lub zakazy, o których mowa w ust. 1, wprowadza, w drodze rozporządzenia, Minister Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych w porozumieniu z Ministrem Transportu, Żeglugi i Łączności.”,

c) w ust. 2 po wyrazach „ust. 1” dodaje się wyrazy „i ust. 1a”;

3) po art. 27 dodaje się art. 27a w brzmieniu:

„Art. 27a. Użytkownicy silników spalinowych są obowiązani do utrzymania tych silników w stanie technicznym zabezpieczającym powietrze przed zanieczyszczeniem ponad wielkości określone w odrębnych przepisach.”;

4) w art. 32 w ust. 1 wyrazy „terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego” zastępuje się wyrazami „terenowy organ administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia wojewódzkiego”.

5) w art. 43 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przy zmianie przeznaczenia terenu zieleni miejskiej na inne cele stosuje się przepisy dotyczące opracowywania i uchwalania planu zagospodarowania przestrzennego. Zmiana przeznaczenia terenów, na których znajduje się starodrzew, może być dokonana jedynie za zgodą terenowego organu administracji państwowej stopnia wojewódzkiego.”;

6) w art. 48 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zezwolenie na usunięcie drzew i krzewów z terenu nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków może być wydane za zgodą terenowego organu administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw ochrony zabytków stopnia wojewódzkiego.”;

7) w art. 52 w ust. 2 wyrazy „terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego” zastępuje się wyrazami „terenowy organ administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia podstawowego”;

8) po art. 53 dodaje się art. 53a w brzmieniu:

„Art. 53a. Zabrania się sprowadzania odpadów spoza granic kraju.”;

9) w art. 68 ust. 3 i 5 otrzymują brzmienie:

„3. Terenowy organ administracji państwowej ustalający lokalizację inwestycji oraz organ orzekający o wywłaszczeniu nieruchomości, a także inwestor i projektant są obowiązani zapewnić oszczędne korzystanie z terenu potrzebnego dla podejmowanej inwestycji.”

„5. Rozwiązania projektowe inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska podlegają ocenie rzeczoznawcy wskazanego przez terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego w zakresie oddziaływania tych inwestycji na środowisko oraz uzgodnieniu z tym organem. Wyrażenie zgody następuje w formie decyzji.”;

10) w art. 70:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego może decyzją zobowią-

- zać inwestora, a także właściciela lub zarządcę obiektu budowlanego albo zespołu obiektów, do przedstawienia, sporządzonej przez wskazanego rzeczoznawcę, oceny oddziaływania inwestycji lub obiektu budowlanego albo zespołu obiektów na środowisko.”
- b) w ust. 2—4 użyty w odpowiednim przypadku wyraz „opinia” zastępuje się użytym w tym samym przypadku wyrazem „ocena”;
- c) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:
- „5. Minister Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych określi warunki, jakim powinna odpowiadać ocena oddziaływania inwestycji, obiektu budowlanego lub zespołu obiektów na środowisko oraz rozwiązań projektowych inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska, o których mowa w art. 68 ust. 5.”;
- 11) w art. 71:
- a) w ust. 1 wyraz „utworzona” zastępuje się wyrazem „ustanowiona”;
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Jeżeli z oceny rozwiązań projektowych inwestycji, w zakresie oddziaływania projektowanego obiektu lub przedsięwzięcia na środowisko, wynika, że mimo zastosowania odpowiednich rozwiązań technicznych nie mogą być wyeliminowane lub ograniczone szkodliwe oddziaływania na środowisko przewidywanej działalności, jeżeli równocześnie za podjęciem takiej działalności przemawia interes społeczny, dla tej inwestycji ustanawia się strefę ochronną.”;
- c) dodaje się nowy ust. 3 w brzmieniu:
- „3. O potrzebie ustanowienia strefy ochronnej rozstrzyga, w formie decyzji, terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego, określając, w razie jej ustanowienia, obszar strefy oraz warunki jej zagospodarowania i użytkowania.”;
- d) po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
- „4. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określi tryb i warunki ustanawiania, zagospodarowania i użytkowania stref ochronnych.”;
- e) dotychczasowy ust. 3 otrzymuje oznaczenie ust. 5; w ustępie tym powołanie „ust. 2” zastępuje się powołaniem „ust. 4”;
- 12) w art. 73 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Ograniczenia w zagospodarowaniu terenu, o których mowa w ust. 1 i 2, uwzględnia się w planach zagospodarowania przestrzennego i w decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji.”;
- 13) w art. 79:
- a) w ust. 1 po wyrazie „paliw” dodaje się wyraz „surowców”;
- b) w ust. 2 po wyrazie „paliwa” dodaje się wyraz „surowce”;
- 14) w art. 82 w ust. 3 wyrazy „Funduszu Ochrony Środowiska” zastępuje się wyrazami „Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej”;
- 15) art. 83 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 83. 1. Jeżeli wykonywanie określonej działalności pogarsza stan środowiska, a w szczególności zagraża życiu lub zdrowiu ludzi, terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego podejmuje decyzję nakazującą wstrzymanie takiej działalności do czasu zainstalowania urządzeń lub wykonania innych czynności zabezpieczających środowisko.
2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, jest natychmiast wykonalna.
3. Podjęcie wstrzymanej działalności może nastąpić za zgodą terenowego organu administracji państwowej stopnia wojewódzkiego po stwierdzeniu, że dokonano czynności zabezpieczających środowisko przed stanem określonym w ust. 1.”;
- 16) w art. 84 w ust. 2 w zdaniu 1 i 3 wyrazy „terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego” zastępuje się wyrazami „terenowy organ administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw gospodarki gruntami i wywłaszczania nieruchomości stopnia podstawowego”;
- 17) rozdziałowi 1 w dziale V nadaje się tytuł: „Opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska i za wprowadzanie w nim zmian”;
- 18) w art. 86:
- a) w ust. 2 pkt 1 i 4 skreśla się, a w pkt 3 po wyrazie „drzew” dodaje się wyrazy „i krzewów”;
- b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a—4d w brzmieniu:
- „4a. Wysokość opłat ustalanych stosownie do przepisów ust. 3 i 4 powinna wzrastać proporcjonalnie do wskaźników cen inwestycji w gospodarce społecznej, ustalanych corocznie przez Główny Urząd Statystyczny.
- 4b. Nie można wydać decyzji w sprawie ustalenia wysokości opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian, jeżeli od końca roku kalendarzowego, w którym korzystano ze środowiska lub dokonano w nim zmian, upłynęło 5 lat.
- 4c. Wymierzonej opłaty nie pobiera się po upływie 5 lat od dnia, w którym decyzja o opłacie stała się ostateczna.
- 4d. Opłaty, o których mowa w ust. 3 i 4, nie uiszczone w wyznaczonym terminie, podlegają wraz z odsetkami za zwłokę przymusowemu ściągnięciu w trybie określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.”;
- c) ust. 5 skreśla się;

19) po art. 86 dodaje się art. 86a w brzmieniu:

- „Art. 86a. 1. Termin płatności opłaty wynosi 14 dni od dnia, w którym decyzja ustalająca jej wysokość stała się ostateczna.
2. W razie nieterminowego uiszczenia opłaty są pobierane odsetki za zwłokę, w wysokości odsetek pobieranych za nieterminowe regulowanie zobowiązań podatkowych.”;

20) rozdziałowi 2 w dziale V nadaje się brzmienie:

„Rozdział 2

Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej

Art. 87. 1. Tworzy się Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zwany dalej „Narodowym Funduszem”, oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zwane dalej „wojewódzkimi funduszami”.

2. Narodowy Fundusz posiada osobowość prawną.

Art. 87a. Środki Narodowego Funduszu oraz wojewódzkich funduszy przeznacza się na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Art. 87b. 1. Dochodami Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy są wpływy z tytułu opłat i kar pobieranych na podstawie art. 82 ust. 3, art. 86 ust. 2 i art. 110 ust. 1 i 1a ustawy oraz opłat i kar pobieranych na podstawie art. 56 ust. 1 i art. 130 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 24 października 1974 r. — Prawo wodne (Dz. U. Nr 38, poz. 230, z 1980 r. Nr 3, poz. 6, z 1983 r. Nr 44, poz. 201 i z 1989 r. Nr 26, poz. 139).

2. Dochodami Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy mogą być wpływy z przedsięwzięć organizowanych na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej, dobrowolne wpłaty zakładów pracy, dobrowolne wpłaty, zapisy i darowizny osób fizycznych i prawnych oraz świadczenia rzeczowe i środki pochodzące z fundacji.

3. Podziału wpływów, o których mowa w ust. 1, oraz z tytułu opłat i kar za emisję dwutlenku siarki do powietrza dokonuje się w proporcji 40% na Narodowy Fundusz i 60% na wojewódzkie fundusze.

4. Wpływy z tytułu opłat i kar za zasolenie wód powierzchniowych przez kopalnie węgla kamiennego oraz z tytułu emisji tlenków azotu do powietrza — w całości stanowią dochód Narodowego Funduszu.

5. Wpływy z tytułu opłat i kar za zasolenie przez kopalnie węgla kamiennego wód powierzchniowych są przeznaczane

na rozwiązanie problemu zasalania wód, a wpływy z tytułu opłat i kar za emisję do powietrza dwutlenku siarki oraz tlenków azotu — na ograniczenie emisji tych gazów i na wspomaganie produkcji urządzeń służących do tego celu.

6. Dochody Narodowego Funduszu przekazują, na jego rachunek, terenowe organy administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia wojewódzkiego, w terminach do 15 stycznia i 15 lipca każdego roku.

Art. 87c. Dochodami Narodowego Funduszu mogą być oprócz wpływów, o których mowa w art. 87b ust. 1 i 2, także:

1) dochody z tytułu udziału Narodowego Funduszu w spółkach, przedsiębiorstwach mieszanych i przedsiębiorstwach wspólnych działających w sferze ochrony środowiska i gospodarki wodnej,

2) środki z tytułu emisji obligacji, zaciągania kredytów i udzielania oprocentowanych pożyczek na realizację zadań ochrony środowiska i gospodarki wodnej,

3) inne wpłaty, środki z innych funduszy i rachunków scentralizowanych oraz darowizny,

4) inne dochody określone przez Radę Ministrów.

Art. 88. 1. Środki wojewódzkich funduszy mogą być przeznaczone na:

1) realizację zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych, służących ochronie środowiska i gospodarki wodnej,

2) realizację przedsięwzięć związanych ze składowaniem i z gospodarczym wykorzystaniem produktów odpadów,

3) konstruowanie i wdrażanie prototypowych urządzeń i aparatury kontrolno-pomiarowej na potrzeby ochrony środowiska i gospodarki wodnej,

4) opracowywanie i wdrażanie nowych technik i technologii, w szczególności dotyczących oczyszczania ścieków, paliw i spalin, utylizacji odpadów, ograniczania hałasu, promieniowania, zużycia wody,

5) ochronę przyrody, w szczególności lasów,

6) ochronę przed powodzią oraz likwidację nadzwyczajnych zagrożeń środowiska,

7) systemy kontrolno-pomiarowe stanu środowiska,

8) rozwijanie i upowszechnianie osiągnięć naukowych i postępu technicznego w ochronie środowiska i gospodarcze wodnej,

- 9) pokrywanie kosztów usług polegających na weryfikowaniu pomiarów zanieczyszczeń oraz przygotowywaniu materiałów do wymierzania i egzekwowania opłat i kar stanowiących dochody funduszu,
  - 10) inne cele związane z ochroną środowiska i gospodarką wodną, ustalone przez właściwą wojewódzką radę narodową.
2. Dysponentami wojewódzkich funduszy są właściwe rady narodowe stopnia wojewódzkiego.
  3. Środkami wojewódzkich funduszy administrują terenowe organy administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia wojewódzkiego, zgodnie z planami uchwalonymi przez rady narodowe.
  4. Projekty planów wojewódzkich funduszy oraz roczne sprawozdania z wykonania planów przedstawiają radom narodowym terenowe organy administracji państwowej o właściwości ogólnej.
- Art. 88a. 1. Do zadań Narodowego Funduszu należy wspomaganie działalności w sferze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zgodnie z celami określonymi w art. 88 ust. 1 pkt 1—8, a ponadto polegającej na:
- 1) rozwoju przemysłu produkcji urządzeń mechanicznych i aparatury kontrolno-pomiarowej, służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej,
  - 2) rozwoju specjalistycznego potencjału wykonawczego do realizacji inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
  - 3) rozwoju sieci stacji pomiarowych, laboratoriów i ośrodków przetwarzania informacji, służących badaniu jakości środowiska,
  - 4) realizacji kompleksowych programów badawczych, rozwojowych i wdrożeniowych oraz programów edukacji ekologicznej,
  - 5) realizacji innych zadań związanych z ochroną środowiska i gospodarką wodną, ustalonych w planie działalności Narodowego Funduszu.
2. Narodowy Fundusz może przeznaczać posiadane środki na:
    - 1) udzielanie oprocentowanych pożyczek,
    - 2) przyznawanie dotacji, szczególnie w przypadkach realizacji większych zadań o zasięgu przekraczającym obszar jednego województwa,
    - 3) wnoszenie udziałów do spółek, w tym do spółek z udziałem podmiotów zagranicznych, oraz przedsiębiorstw wspólnych i tworzenie przedsiębiorstw mieszanych,
    - 4) pierwsze wyposażenie nowo tworzonych przedsiębiorstw, nowych działów lub wydziałów w istniejących przedsiębiorstwach, jednostkach innowacyjno-wdrożeniowych i badawczo-rozwojowych,
    - 5) emitowanie obligacji własnych oraz nabywanie obligacji i akcji jednostek gospodarczych,
    - 6) zakup środków dewizowych,
    - 7) wynagrodzenia i nagrody za działalność związaną z ochroną środowiska i gospodarką wodną.
  3. Pożyczki, o których mowa w ust. 2 pkt 1, mogą być częściowo lub całkowicie umarzone, pod warunkiem terminowego wykonania zadań i osiągnięcia planowanych efektów.
  4. Narodowy Fundusz może dysponować rachunkiem środków dewizowych.
- Art. 88b. 1. Organami Narodowego Funduszu są Rada Nadzorcza i Zarząd.
2. Techniczno-organizacyjną obsługę Rady Nadzorczej i Zarządu sprawuje biuro Narodowego Funduszu.
- Art. 88c. 1. Rada Nadzorcza liczy od 15 do 23 osób.
2. Skład i strukturę Rady Nadzorczej ustala Minister Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych, z uwzględnieniem udziału przedstawicieli organizacji społeczno-zawodowych.
  3. Do zadań Rady Nadzorczej należy:
    - 1) ustalanie kryteriów wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Narodowego Funduszu,
    - 2) uchwalanie planów działalności Narodowego Funduszu,
    - 3) zatwierdzanie wniosków Zarządu w sprawach emisji obligacji własnych oraz nabywania obligacji i akcji jednostek gospodarczych, zaciągania kredytów i pożyczek, wnoszenia udziałów do spółek, w tym do spółek z udziałem podmiotów zagranicznych, oraz przedsiębiorstw wspólnych i tworzenia przedsiębiorstw mieszanych, a także opiniowanie wniosków o udzielanie pożyczek i dotacji, których wartość jednostkowa przekracza 2 mld zł,
    - 4) zatwierdzanie rocznych sprawozdań Zarządu z działalności Narodowego Funduszu i bilansów tego Funduszu,
    - 5) ustalanie zasad wynagradzania członków Zarządu oraz pracowników biura Narodowego Funduszu,
    - 6) kontrola działalności Zarządu,
    - 7) składanie Ministrowi Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych rocznych sprawozdań z działalności Narodowego Funduszu.

4. Minister Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych ustala dla członków Rady Nadzorczej wynagrodzenie za udział w pracach Rady.
- Art. 88d. 1. Zarząd stanowią prezes i jego zastępcy, powoływani i odwoływani przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na wniosek Rady Nadzorczej.
2. Prezes Zarządu reprezentuje Narodowy Fundusz na zewnątrz, dokonując wszelkich czynności prawnych w zakresie praw i obowiązków majątkowych Narodowego Funduszu.
3. Do zadań Zarządu należy:
- 1) opracowywanie projektów planów działalności Narodowego Funduszu,
  - 2) dokonywanie wyboru przedsięwzięć do finansowania ze środków Narodowego Funduszu,
  - 3) gospodarowanie środkami Narodowego Funduszu,
  - 4) kontrolowanie wykorzystania pożyczek i dotacji przyznanych ze środków Narodowego Funduszu,
  - 5) opracowywanie analiz i ocen ekologicznej efektywności funkcjonowania Narodowego Funduszu,
  - 6) składanie Radzie Nadzorczej sprawozdań z działalności Zarządu,
  - 7) zatrudnianie pracowników biura Narodowego Funduszu.
4. Do dokonywania czynności prawnych w zakresie praw i obowiązków majątkowych Narodowego Funduszu, oprócz Prezesa Zarządu, są upoważnione dwie osoby działające łącznie spośród:
- 1) pozostałych członków Zarządu,
  - 2) pełnomocników powołanych przez Prezesa Zarządu, działających w granicach ich umocowania.
- Minister Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych udziela informacji o składzie Zarządu.
5. Dokonanie przez Prezesa Zarządu lub osoby upoważnione czynności prawnej w zakresie praw i obowiązków Narodowego Funduszu bez zachowania trybu określonego w art. 88c ust. 3 pkt 3 nie powoduje nieważności tej czynności w stosunku do osób trzecich.
- Art. 88e. 1. Narodowy Fundusz tworzy fundusz statutowy i fundusz rezerwowy oraz może tworzyć inne fundusze.
2. Na fundusz statutowy składają się w szczególności wartość netto środków trwałych, wartości niematerialne i prawne oraz środki pieniężne zgromadzone z dochodów, o których mowa w art. 87b.
3. Fundusz rezerwowy tworzy się z części zysku pochodzącego z operacji finansowych, udziałów, akcji i zakupionych obligacji.
4. Koszty działalności Narodowego Funduszu są pokrywane z dochodów uzyskiwanych z oprocentowania pożyczek, z dochodów od wniesienia udziałów i z zysku z przedsięwzięć finansowanych przez Narodowy Fundusz.
5. Roczny bilans Narodowego Funduszu podlega weryfikacji przez właściwą izbę skarbową.
6. Dochody z działalności Narodowego Funduszu zwalnia się z podatku dochodowego.
- Art. 88f. 1. Szczegółowe zasady i tryb działania organów Narodowego Funduszu oraz zasady jego gospodarki finansowej, a w szczególności zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji określa statut Narodowego Funduszu, nadany przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych w porozumieniu z Ministrem Finansów.
2. Minister Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych składa Radzie Ministrów coroczne informacje o działalności Narodowego Funduszu.":
- 21) w art. 95 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) kontrola przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska,";
- 22) w tytule rozdziału 2 działu VI wyraz „robotniczego” zastępuje się wyrazem „pracowniczego”;
- 23) w art. 99:
a) w ust. 1 wyrazy „samorząd robotniczy” zastępuje się wyrazami „samorząd pracowniczy”,
b) ust. 3 skreśla się,
c) w ust. 4 wyrazy „Konferencje samorządu robotniczego” zastępuje się wyrazami „Samorzady pracownicze”;
- 24) po art. 99 dodaje się art. 99a w brzmieniu:
„Art. 99a. 1. Wojewódzkie rady narodowe mogą utworzyć Społeczną Straż Ochrony Środowiska.
2. Członków Społecznej Straży Ochrony Środowiska powołuje wojewódzka rada narodowa spośród przedstawicieli organizacji społecznych zainteresowanych ochroną środowiska oraz obywateli zainteresowanych podjęciem aktywnego działania na rzecz środowiska.
3. Zadaniem Społecznej Straży Ochrony Środowiska jest współdziałanie z Państwową Inspekcją Ochrony Środowiska oraz z terenowymi organami administracji państwowej w zakresie kontroli przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska.
4. Społeczna Straż Ochrony Środowiska działa na podstawie regulaminu uchwalonego przez wojewódzką radę narodową.”;
- 25) w art. 100 w ust. 2 wyrazy „nie krótszym niż 14 dni” zastępuje się wyrazami „nie dłuższym niż 30 dni”;

- 26) w art. 103 pkt 4 skreśla się;
- 27) w art. 104 w ust. 1 wyrazy „terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego” zastępuje się wyrazami „terenowy organ administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia wojewódzkiego”;
- 28) w art. 105 w ust. 2 wyrazy „terenowe organy administracji państwowej” zastępuje się wyrazami „terenowe organy administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia wojewódzkiego i podstawowego”;
- 29) działowi VII nadaje się tytuł „Przepisy karne i kary pieniężne za naruszenie wymagań ochrony środowiska”;
- 30) w art. 106:
- a) dotychczasowa treść otrzymuje oznaczenie ust. 1,
  - b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Jeżeli działania lub zaniechania określone w ust. 1 spowodowały niebezpieczeństwo znacznego pogorszenia warunków korzystania ze środowiska lub powstania innych szkodliwych dla tego środowiska następstw, sprawca podlega karze pozbawienia wolności do roku, ograniczenia wolności albo grzywny.”;
- 31) w art. 107 w ust. 1 wyraz „śródlądowej” skreśla się;
- 32) po art. 108 dodaje się art. 108a w brzmieniu:
- „Art. 108a. 1. Kto sprowadza do kraju odpady, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3 i grzywny.
2. W wypadku mniejszej wagi sprawca podlega karze pozbawienia wolności do roku, ograniczenia wolności albo grzywny.”;
- 33) w art. 110:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Za naruszenie przez jednostki organizacyjne wymagań ochrony środowiska, polegające na:

    - 1) przekroczeniu co do rodzaju lub ilości substancji dopuszczalnych do wprowadzenia do powietrza, określonych decyzją właściwego organu,
    - 2) przekroczeniu dopuszczalnego poziomu hałasu, określonego decyzją właściwego organu,
    - 3) gromadzeniu lub wylewaniu odpadów w nie przeznaczonych na ten cel miejscach lub niezgodnie z warunkami określonymi decyzją właściwego organu,

terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego wymierza karę pieniężną.”;
  - b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Wojewódzka rada narodowa może określić, że organem wymierzającym kary pieniężne, o których mowa w ust. 1, jest terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego w odniesieniu do jednostek położonych w miastach liczących powyżej 50 000 mieszkańców.
- 1b. Za naruszenie przez jednostki organizacyjne wymagań ochrony środowiska, polegające na:
- 1) zniszczeniu terenów zieleni lub drzew i krzewów, powodowanym niewłaściwym wykonywaniem robót ziemnych lub wykorzystaniem sprzętu mechanicznego albo urządzeń technicznych oraz zastosowaniem środków chemicznych w sposób szkodliwy dla roślinności,
  - 2) usuwaniu drzew i krzewów bez wymaganego zezwolenia
- karę pieniężną wymierza terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego.”;
- c) w ust. 2 wyrazy „oraz ich ściągania” zastępuje się wyrazami „i 1b”;
- d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wysokość kar pieniężnych ustalanych stosownie do przepisów ust. 2 powinna wzrastać proporcjonalnie do wskaźników cen inwestycji w gospodarce społecznej, ustalanych corocznie przez Główny Urząd Statystyczny.”;
- e) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Kary ustalane na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów, o których mowa w ust. 2, nie uiszczone w wyznaczonym terminie, podlegają z odsetkami za zwłokę przymusowemu ściąganiu w trybie określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.”;
- f) w ust. 4 po wyrazach „ust. 1” dodaje się wyrazy „i 1b”;
- 34) po art. 110 dodaje się art. 110a—110c w brzmieniu:
- „Art. 110a. 1. Nie można wydać decyzji w sprawie wymierzenia kary, o której mowa w art. 110 ust. 1 i 1b, jeżeli od dnia, w którym stwierdzono naruszenie wymagań ochrony środowiska, upłynęło 5 lat.
2. Wymierzonej kary nie pobiera się po upływie 5 lat od dnia, w którym decyzja ustalająca jej wysokość stała się ostateczna, lub, w razie odroczenia terminu płatności kary, po upływie 5 lat od upływu okresu odroczenia.
3. W razie rozłożenia kary na raty, bieg terminu, o którym mowa w ust. 2, rozpoczyna się od dnia płatności ostatniej raty.
- Art. 110b. 1. Termin płatności kary wynosi 14 dni od dnia, w którym decyzja ustalająca jej wysokość stała się ostateczna.
2. W razie nieterminowego uiszczenia kary, są pobierane odsetki za zwłokę w wysokości odsetek pobieranych za nieterminowe regulowanie zobowiązań podatkowych.

- Art. 110c. 1. Termin płatności kar wymierzonych na podstawie art. 110 ust. 1, na wniosek ukaranej jednostki organizacyjnej, może być odroczony lub kara może być rozłożona na raty na okres nie dłuższy niż 5 lat.
2. Decyzja o odroczeniu terminu płatności może być podjęta w razie stwierdzenia, że ukarana jednostka organizacyjna realizuje inwestycje, których wykonanie i oddanie do użytku w okresie nie dłuższym niż 5 lat zapewni usunięcie przyczyn wymierzenia tej kary.
3. Decyzja o rozłożeniu kary na raty, może być podjęta w razie stwierdzenia, że zapłata w całości wymierzonej kary, w terminie określonym w art. 110b ust. 1, znacznie ograniczy lub uniemożliwi dalsze prowadzenie działalności gospodarczej, a w szczególności kontynuację przedsięwzięć, których wykonanie zapewni usunięcie przyczyn wymierzenia tej kary.
4. Decyzje w sprawach określonych w ust. 2 i 3 podejmuje terenowy organ administracji państwowej właściwy do wymierzenia kary.
5. Wniosek o odroczenie terminu płatności lub rozłożenie kary na raty może być złożony w ciągu 14 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stała się ostateczna.
6. Karę, której termin płatności został odroczony, podwyższa się o 50% i pobiera niezwłocznie po upływie okresu odroczenia, jeżeli inwestycje, o których mowa w ust. 2, nie zostały wykonane i oddane do użytku w tym okresie.
7. Karę, której termin płatności został odroczony, zmniejsza się o kwotę środków własnych wydatkowanych na zrealizowane inwestycje, o których mowa w ust. 2.”;
- 35) a) w art. 15 ust. 4, art. 32 ust. 3, art. 36 ust. 2, art. 44 ust. 3, art. 47 ust. 3, art. 69 ust. 2, art. 70 ust. 4, art. 78, art. 92 ust. 1, art. 93, art. 94 ust. 2 i 3, art. 105 ust. 3 i art. 114 ust. 3 użyte w odpowiednim przypadku wyrazy „Minister—Kierownik Urzędu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej” zastępuje się użytymi w tym samym przypadku wyrazami „Minister Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych”,
- b) w art. 15 w ust. 4 wyrazy „Ministrowie Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej oraz Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego” zastępuje się wyrazami „Minister Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej”,
- c) w art. 47 w ust. 3 wyrazy „Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego” zastępuje się wyrazami „Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej”,
- 36) w art. 1 ust. 2, art. 3 pkt 6, art. 6 ust. 4 pkt 4, w tytule rozdziału 3 działu II, art. 25—28, art. 29 pkt 1 i 2, art. 30, art. 32 ust. 1 i ust. 3 pkt 1, art. 86 ust. 2 pkt 2, art. 107 ust. 1, art. 108 ust. 1 i art. 113 ust. 1 użyty w odpowiednim przypadku wyraz „atmosferyczne” skreśla się.
- Art. 2.** W ustawie z dnia 24 października 1974 r. — Prawo wodne (Dz. U. Nr 38, poz. 230, z 1980 r. Nr 3, poz. 6 i z 1983 r. Nr 44, poz. 201) wprowadza się następujące zmiany:
- 1) w art. 56:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Za szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych stanowiących własność Państwa pobiera się opłaty, które przeznaczają się na Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej.”,
- b) w ust. 2 pkt 3 skreśla się,
- c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:
- „2a. Wysokość opłat za szczególne korzystanie z wód, ustalanych stosownie do przepisów ust. 2, powinna wzrastać proporcjonalnie do wskaźników cen inwestycji w gospodarce społecznej, ustalanych corocznie przez Główny Urząd Statystyczny.
- 2b. Opłaty, o których mowa w ust. 2, nie uiszczane w wyznaczonym terminie, podlegają wraz z odsetkami za zwłokę przymusowemu ściąganiu w trybie określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.”;
- 2) po art. 56 dodaje się art. 56a i 56b w brzmieniu:
- „Art. 56a. 1. Termin uiszczania opłaty, o której mowa w art. 56, wynosi 14 dni od dnia, w którym decyzja ustalająca jej wysokość stała się ostateczna.
2. W razie nieterminowego uiszczenia opłaty, są pobierane odsetki za zwłokę, w wysokości odsetek pobieranych za nieterminowe regulowanie zobowiązań podatkowych.
- Art. 56b. 1. Nie można wydawać decyzji w sprawie wysokości opłaty za szczególne korzystanie z wód, jeżeli od końca roku kalendarzowego, w którym korzystano z wód, upłynęło 5 lat.
2. Wymierzonej opłaty nie pobiera się po upływie 5 lat od dnia uprawomocnienia się decyzji ustalającej jej wysokość.”;
- 3) art. 102 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 102. Wprowadzanie ścieków do urządzeń kanalizacyjnych stanowiących własność Państwa odbywa się na podstawie umów zawartych z zakładem zarządzającym tymi urządzeniami.”;
- 4) w art. 107 ust. 4 skreśla się;
- 5) art. 130 otrzymuje brzmienie:

„Art. 130. 1. Zakładom wymierza się karę pieniężną za wprowadzenie do wód lub do ziemi ścieków nie odpowiadających wymaganym warunkom.

2. Organem właściwym do wymierzenia kary pieniężnej za wprowadzanie ścieków nie odpowiadających wymaganym warunkom do wód lub do ziemi jest terenowy organ administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw gospodarki wodnej stopnia wojewódzkiego.
3. Wojewódzka rada narodowa może określić, że organem wymierzającym kary pieniężne, o których mowa w ust. 1, jest terenowy organ administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw gospodarki wodnej stopnia podstawowego w odniesieniu do zakładów położonych w miastach liczących powyżej 50 000 mieszkańców.
4. Terenowy organ administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw gospodarki wodnej stopnia wojewódzkiego może wymierzyć zakładowi karę pieniężną za pobór wody w ilości większej niż ustalona w pozwoleniu wodnoprawnym oraz za piętrzenie wody wyższe od dozwolonego.
5. Kary pieniężne, o których mowa w ust. 1 i 4, obciążają wyniki ekonomiczne zakładu, a w wypadku wymierzenia kary przedsiębiorstwu gospodarki komunalnej nie wyposażonemu w urządzenia zabezpieczające wody przed zanieczyszczeniem — organ założycielski tego przedsiębiorstwa.
6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zasady i tryb ustalania kar pieniężnych określonych w ust. 1 i 4,
7. Wysokość kar ustalanych na podstawie ust. 1 i 4 powinna wzrastać proporcjonalnie do wskaźników cen inwestycji w gospodarce społecznej, ustalanych corocznie przez Główny Urząd Statystyczny.
8. Kary ustalane na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów, o którym mowa w ust. 6, nie uiszczone w wyznaczonym terminie podlegają wraz z odsetkami za zwłokę przymusowemu ściągnięciu w trybie określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.”;

6) po art. 130 dodaje się art. 130a—130c w brzmieniu:

„Art. 130a. 1. Termin płatności kary, o której mowa w art. 130 ust. 1 i 4, wynosi 14 dni od dnia, w którym decyzja ustalająca jej wysokość stała się ostateczna.

2. W razie nieterminowego uiszczenia kary, są pobierane odsetki w wysokości odsetek pobieranych za nieterminowe regulowanie zobowiązań podatkowych.

Art. 130b. 1. Nie można wydać decyzji w sprawie wysokości kary, o której mowa w art. 130 ust. 1 i 4, jeżeli od dnia, w którym stwierdzono naruszenie wymaganych warunków, upłynęło 5 lat.

2. Wymierzonej kary nie pobiera się po upływie 5 lat od dnia, w którym decyzja ustalająca jej wysokość stała się ostateczna, lub, w razie odroczenia terminu płatności kary, po upływie 5 lat od upływu okresu odroczenia.

3. W razie rozłożenia kary na raty, bieg terminu, o którym mowa w ust. 2, rozpoczyna się od dnia płatności ostatniej raty.

Art. 130c. 1. Termin płatności kar wymierzonych na podstawie art. 130 ust. 1, na wniosek ukaranego zakładu, może być odroczony lub kara może być rozłożona na raty na okres nie dłuższy niż 5 lat.

2. Decyzja o odroczeniu terminu płatności może być podjęta w razie stwierdzenia, że ukarany zakład realizuje inwestycje, których wykonanie i oddanie do użytku, w okresie nie dłuższym niż 5 lat, zapewni usunięcie przyczyn wymierzenia tej kary.

3. Decyzja o rozłożeniu kary na raty może być podjęta w razie stwierdzenia, że zapłata w całości wymierzonej kary, w terminie określonym w art. 130a ust. 1, znacznie ograniczy lub uniemożliwi dalsze prowadzenie działalności gospodarczej, a w szczególności kontynuację przedsięwzięć, których wykonanie zapewni usunięcie przyczyn wymierzenia tej kary.

4. Decyzje w sprawach określonych w ust. 2 i 3 podejmuje terenowy organ administracji państwowej właściwy do wymierzenia kary.

5. Wniosek o odroczenie terminu płatności lub rozłożenie na raty może być złożony w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stała się ostateczna.

6. Karę, której termin płatności został odroczony, podwyższa się o 50% i pobiera niezwłocznie po upływie okresu odroczenia, jeżeli inwestycje, o których mowa w ust. 2, nie zostały wykonane i oddane do użytku w tym okresie.

7. Karę, której termin płatności został odroczony, zmniejsza się o kwotę środ-

ków własnych wydatkowanych na zrealizowanie inwestycji, o których mowa w ust. 2."

Art. 3. Sprawy wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy podlegają rozpoznaniu według przepisów dotychczasowych, z wyłączeniem spraw o ustanawianiu stref ochronnych, które podlegają rozpoznaniu według przepisów niniejszej ustawy.

Art. 4. 1. Nie wykorzystane do dnia wejścia w życie ustawy środki finansowe funduszy terenowych Funduszu Ochrony Środowiska, utworzonego na podstawie art. 87 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. Nr 3, poz. 6, z 1983 r. Nr 44, poz. 201 i z 1987 r. Nr 33, poz. 180), i Funduszu Gospodarki Wodnej, utworzonego na podstawie art. 56 ustawy z dnia 24 października 1974 r. — Prawo wodne (Dz. U. Nr 38, poz. 230, z 1980 r. Nr 3, poz. 6 i 1983 r. Nr 44, poz. 201), przechodzą na rzecz wojewódzkich funduszy. Nie wykorzystane do tego dnia środki finansowe funduszy centralnych Funduszu Ochrony Środowiska i Funduszu Gospodarki Wodnej przechodzą na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

2. Podział wpływów wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, realizowanych od dnia wejścia w życie ustawy, odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w art. 87b ust. 3 i 4 ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska.

Art. 5. 1. Do nie pobranych w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy kar pieniężnych, wymierzonych na podstawie art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. Nr 3, poz. 6, z 1983 r. Nr 44, poz. 201 i z 1987 r. Nr 33, poz. 180) oraz art. 130 ust. 1 ustawy z dnia 24 października 1974 r. — Prawo wodne (Dz. U. Nr 38, poz. 230, z 1980 r. Nr 3, poz. 6 i z 1983 r. Nr 44, poz. 201), mogą być stosowane, wprowadzone niniejszą ustawą, przepisy art. 110a ust. 2, art. 110c ust. 1—4, 6 i 7 ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska oraz art. 130b ust. 2 i art. 130c ust. 1—4, 6 i 7 ustawy — Prawo wodne.

2. Wniosek w sprawach o odroczenie terminu płatności lub rozłożenie na raty kar, o których mowa w ust. 1, może być złożony w ciągu miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 6. Minister Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych ogłosi w Dzienniku Ustaw jednolity tekst ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska oraz ustawy z dnia 24 października 1974 r. — Prawo wodne, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów i punktów.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1989 r.

Przewodniczący Rady Państwa: w z. *K. Barcikowski*
Sekretarz Rady Państwa: *Z. Surowiec*